

● V PAPIRNICI VEČE SO ZADOVOLJNI Z LANSKIM GOSPODARJENJEM

Zastarela tehnologija lahko ohromi izvoz

Že vrsto let je Papirnica Vevče največji izvoznik v naši občini, saj doma polovico svoje letne proizvodnje proda na tuj. Vevški papirji in tapete potujejo v 47 držav sveta; prav lani so Vevčani kar precej povečali spisek svojih kupcev v tujini, saj so nanj na novo uvrstili 10 držav (ZDA, Kanada, Grčija in še nekatere države v Severni Afriki). Še vedno pa sta njihova največja kupca Zahodna Nemčija in Italija, veliko prodajo tudi na Poljsko, Nizozemsko in v Indijo, medtem ko so z Irakom, ki je še do nedavna sodil med večje odjemalce, zaradi vojne posli zamrli. Nasploh se je prodaja zmanjšala na vsem Blžnjem vzhodu.

»Z obsegom proizvodnje in z izvozom v lanskem letu smo kar zadovoljni. Uspeh je, da smo v teh razmerah prav lani dosegli rekordno število tako glede količine izdelkov kot tudi denarja. Nismo pa zadovoljni s stanjem tehnološke opreme, ki je takšna, da je z njo nemogoče dosegati vrhunsko kvaliteto, ki jo trg zahteva,« je orisal značilnosti lanskega gospodarjenja direktor delovne organizacije Papirnice Vevče Stane Ermenec.

Lani je 1350 zaposlenih v Papirnici Vevče ustvarilo 11 milijard dinarjev prihodka; ta nikakor ne majhna številka nam da slutiti, kako obširno je poslovanje te delovne organizacije. Namizajmo za lažje razumevanje še nekaj števil!

Lani so v Papirnici naredili 75.493 ton papirja, kar je 2,5 od-

stotka več kot predlani in 11,5 odstotka več, kot so predvideli v planu. To precejšnje preseganje plana gre pripisati dejstvu, da so izdelali manj visokokakovostnih papirjev, kot so načrtovali (le-ti pa imajo nižjo proizvodnjo), čemur je vzrok prav zastarela oprema. Količine papet lani niso povečali; stroji so navili 3 milijone 417.557 rolic, kar je glede na plan 2 odstotka manj in prav toliko manj tudi v primerjavi z letom 1983.

Ugodno za devizni izkupiček Papirnice Vevče v lanskem letu je bilo to, da je cena papirja na svetovnem trgu ponovno pričela rasti. Zadnja leta se je namreč zmanjševala, kar je imelo za posledico, da so papirničarji kljub večjemu količinskemu izvozu zaslužili manj deviz. Lani so v vevški Papirnici izvozili za 24 mili-

jonov 850.000 dolarjev, v glavnem na konvertibilni trg. S tem so za nekaj več kot dva odstotka presegle lanske izvozne načrte, v primerjavi z letom dni poprej pa so na tuj prodali kar za 23,5 odstotka več. Ob vsem tem pa niso prav nič povečali uvoza; lani so tako kot predlani kupili v tujini za 18 milijonov dolarjev materiala.

Omeniti kaže tudi podatek, da

Naj naštejemo še nekaj števil, ki so si jih zapisali vevški papirničarji v letošnji načrt: napravili naj bi 71.240 ton papirja in 3.500.000 rolic papet; od tega naj bi prodali na tuj 38.000 ton papirja in 1.600.000 rolic papet. Načrtujejo, da bodo tako zaslužili 27.416.300 dolarjev, od tega na konvertibilnem trgu 24.716.300.

še jim je lani prvič posrečilo s petami prodreti tudi v Zahodno Nemčijo in na Nizozemsko. Razveseljuje je zlasti to, da ne gre za majhne količine, ampak za kar precejšnje, saj na Nizozemsko že od spomladi lani pošljejo vsak mesec 50.000 rolic papet, letos januarja pa so jih odpremili celo 90.000.

Sliko o Papirnici Vevče zgovorno dopolnjujeta tudi tile dve številki: lani je v tej delovni organizaciji znašal izvoz na delavca 18.411 dolarja, povprečje v slo-

venski papirni industriji pa je okoli 10.000 dolarjev na zaposlenega v enem letu.

Glede na še kar ugodne lanske letošnje poslovne rezultate se v Papirnici Vevče nadejajo, da bo tudi letošnje leto vsaj tako uspešno. Predvsem bodo poskušali obdržati proizvodnjo na primerni ravni, tako da bodo skrbeli za dobro založenost s surovinami, reprodukcijskim materialom in rezervnimi deli.

Čeprav vseskozi vlagajo kar precej denarja v vzdrževanje proizvodnih in drugih naprav, pa se bojijo, da bodo prav kmalu tako tehnološko zaostali, da jim ne bo več moč dobiti drugih, podobnih podjetij zunaj naših meja, ki so se v času naloženega mrtvila pri nas posodobila. V Papirnici imajo sicer pripravljene vse načrte, a taka prenova bi terjala izredno veliko denarja in tudi deviz. V položaju, v katerem so zdaj (tudi zaradi premajhne udeležbe pri zasluženih devizah) pa so njihove možnosti omejene.

Kljub vsemu pa nameravajo do konca leta 1986 zgraditi nov obrat za proizvodnjo beljene lesovine in rekonstruirati papirni stroj ter linijo za proizvodnjo papet. Na tej liniji naj bi delali tako imenovane ekspanzirane tapete, ki imajo reliefen vzorec, medtem ko je na zdajšnjih vzorcih vtisnjen.

DARJA JUVAN

SINDIKATI V AKCIJI ● SINDIKATI

Člani predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov so se 16. januarja sestali in ocenili delo izvršnega sveta in upravnih organov ter strokovnih služb naše občine v preteklem letu.

Menili so, da je bil izvršni svet pri obvladovanju celotne problematike v preteklem letu uspešen, kar je razvidno tudi iz pregleda realiziranih nalog; nenazadnje je dober kazalec uspešnosti dela izvršnega sveta tudi dokaj ugoden rezultat gospodarjenja v naši občini.

Vendar predsedstvo ugotavlja, da je v poročilu o delu premalo konkretno in celovito obdelano vodenje kadrovske politike — predvsem z vidika planiranja in izpopolnjevanja.

Ob oceni dela upravnih organov in strokovnih služb je predsedstvo poudarilo ugotovitve, da naloge upravnih organov tako po številu zadev kot po težavnosti strokovnih nalog naraščajo zaradi priliva novih občanov in novih teritorialnih pridobitev, kar bo verjetno potrebno rešiti s strokovnimi izpopolnitvami. S temi bi bilo rešeno tudi nudenje potrebne strokovne pomoči organizacijam družbenih dejavnosti (šolam, vrtcem) pa tudi manjšim ozdom, ki nimajo svojih ekonomskih in pravnih strokovnjakov.

Zato je predsedstvo predlagalo, da velja najti možnosti za večje strokovne izpopolnitve — saj ima naša občinska skupščina najmanj zaposlenih glede na število prebivalcev v SR Sloveniji — in za čimhitrejšo izvedbo sodobne informativne tehnologije, da bomo lahko uresničevali določila in dogovor o zakonu o družbenem sistemu informiranja, saj je to temelj za učinkovitost dela vseh upravnih organov, predvsem uprave za prihodke.

Za zvezo sindikatov je izrednega pomena dejstvo, da je komite za družbene dejavnosti že upošteval usmeritve občinske skupščine glede izenačevanja družbenoekonomskega položaja delavcev v vzgoji in izobraževanju, zasledujoč enakost tega v drugih občinah in v združenem delu.

Pri urejanju in varstvu okolja v sindikatih predlagamo, da glede na aktualnost te problematike upravni organi obveščajo o svojih prizadevanjih tako družbenopolitične organizacije kot vse delegate, da bomo lahko sprotno usmerjali svoje aktivnosti.

Člani predsedstva so ugotovili, da je sodelovanje občinskega sveta ZS z izvršnim svetom in upravnimi organi uspešno, kar kažejo skupaj načrtovane in uspešno uresničene aktivnosti in akcije ter upoštevanje pripomb in dopolnitev tako naše sindikalne organizacije kot drugih družbenopolitičnih organizacij.

MARTINA MRVAR

● Gradis združil tri tozde

Izhajajoč iz dolgoročnega plana razvoja Ljubljane in zavedajoč se nefunkcionalnosti majhnih temeljnih organizacij, so se v Gradisu odločili združiti tri tozde, in sicer GE Ljubljana, GE Ljubljana-okolica in Železokrivnico. Referendum o združitvi je bil uspešno opravljen 14. decembra lani. Nova temeljna organizacija se imenuje Gradbena operativna Ljubljana, sedež pa ima v ulici Gradnikove brigade 11 v Novih Jaršah.

Osnovni cilji združevanja so bili večja ekonomičnost proizvodnje in večja produktivnost, večja konkurenčnost na trgu in lažje pridobivanje dela, večja koncentracija strokovnih in drugih delavcev in kompletiranje strokovnih služb, hitrejša in boljše urejanje celotnega družbenega standarda itd.

Nov Gradisov tozd Gradbena operativna Ljubljana bo zaposloval čez 1.100 delavcev in bo lahko pridobil ter uspešno izvajal gradbena dela na največjih objektih, ki jih bo gradil v naslednjem srednjeročnem obdobju. Ena največjih nalog pa bo vsekakor nadaljnja gradnja stanovanjske soseske Nove Fužine in gradnja industrijskih objektov.

C. PAVLIN

● SML — UPRAVA ZA INŠPEKCIJSKE SLUŽBE

Halo! 322-061

● Tržni inšpektorat

Na republiškem izvršnem svetu je bil 9. januarja sestanek z republiški in občinski inšpektorji, udeležili pa so se ga tudi podpredsednik IS SRS, glavni zvezni tržni inšpektor ter predsednik republiškega komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve.

Na sestanku so se dogovorili za nadaljnje delo v zvezi s spreminjenim zakonom o sistemu družbene kontrole cen in spremljajočih predpisov. Občinski tržni inšpektorji so v razpravi postavili veliko vprašanj glede tolmačenja predpisov, na katera bodo pristojni republiški in zvezni organi odgovorili pisno.

Na sestanku je bila poudarjena tudi velika odgovornost inšpektorjev, ki naj bi s svojim delovanjem vplivali na rast cen in življenjske stroške. Njihove bodoče naloge so tudi dnevno obveščanje republiškega tržnega inšpektorata o spremembah cen, ugotavljanje pravilnosti nabavnih cen v trgovinskih organizacijah, ugotavljanje odvisnih stroškov, deležev in delitve med grosisti ter obveznost izkoriščanja monopolnega položaja glede na 3. čl. zakona o sistemu družbene kontrole cen in sodelovanje z vsemi nosilci družbene kontrole — družbenopolitičnimi skupnostmi, potrošniškimi sveti, družbenimi pravobranilci samoupravljanja in drugimi.

Takoj naslednji dan je tržna inšpekcija MUIS organizirala srečanje s predstavniki nekaterih ljubljanskih trgovskih organizacij.

Opozorila jih je na novo zakonodajo, na način izvajanja zakona — posebno na klasificiranje dejavnosti in na posledice kršitev, s posebnim poudarkom na 7. točko odloka o uresničevanju ciljev in nalog skupne emisijske in denarne politike ter skupnih temeljev kreditne politike v letu 1984, ob zaključku pa obdelala določene nejasnosti.

Inšpektorji so navzoče opozorili predvsem na nujnost oblikovanja cen po tržnih razmerah, s tem povezan predhodni sprejem samoupravnih aktov ter na posebnosti na novem zakonu temelječih drugih predpisov — odloka o proizvodih in storitvah, za katere morajo ozd pošiljati obvestila o cenah odloka o načinu oblikovanja cen proizvodov iz uvoza v letu 1985, odloka o načinu oblikovanja cen proizvodov v prometu na debelo oz. na drobno v letu 1985, odloka o enotni klasifikaciji dejavnosti in drugih predpisov.

Posebej je bila poudarjena obveznost tržnih inšpektorjev, da tiste, ki ne spoštujejo predpisov o družbeni kontroli cen, prijavljajo njihovim bankam, ki jim v takih primerih ustavijo kredite.

Razvojni načrti Kolinske na zemljišču Kemina

Bivši tozd Kolinske Kemin, ki je svojo proizvodnjo postopoma krčil, je opuščen objekto oddal v uporabo drugim dejavnostim Kolinske, ki je bila zaradi prostorske utesjenosti na Šmartinski c. 30 in zaradi naglega razvoja in povečanja obsega dejavnosti prisiljena iskati dodatne prostorske zmogljivosti na drugih lokacijah. Sedaj je na dvorišču Kemina več dejavnosti tozda Tovarne hranil in skupnih služb HP Kolinske. Stare adaptirane stavbe služijo deloma za skladišča surovin in embalaže, delavnice za remont in nove stroje, deloma pa za pisarniške prostore sektorja ekonomike sredstev, za avtopark in za garaže. Del objektov pa še uporabljajo za proizvodnjo klejiv.

Po dolgoročnem razvojnem programu bo izgled Kemina povsem drugačen od današnjega, saj se bodo stare zgradbe postopoma umaknile novim, več etažnim.

Tozd Tovarna hranil, ki ima sedaj svoje proizvodne enote prehransko predelovalne industrije na dveh ločenih lokacijah, in sicer na Šmartinski c. 30 in v Rožni dolini, ima največjo možnost za širjenje proizvodnje prav na prostoru Kemina. Z izkoriščanjem ugodnosti obeh zemljišč na Šmartinski c. 30 in 50 bo lahko racionalno razporedila svoje dejavnosti, upošteva razvojne proizvodne programe obstoječih in novih produktivnih skupin izdelkov do leta

2000. Predvidoma bo proizvodnja po zaključenih skupinah izdelkov potekala od začetka do konca proizvodnega ciklusa na eni lokaciji, kar bo pomenilo zmanjšanje sedanjih prevoznih in manipulativnih stroškov med posameznimi fazami proizvodnje.

Tozd Tovarna hranil namerava na podlagi prodajnih možnosti na domačem in tujem tržišču precej povečati proizvodnjo. Zato bo vse linije naprav, ki po predvidenih programih ne bodo več zadoščale, preselila na lokacijo Kemina in jih dopolnila s kompletnimi novimi linijami. Na tem dvorišču pa bodo nameščene tudi vse proizvodne posameznosti novih izdelkov, ki jih namerava na podlagi prodajnih možnosti na domačem in tujem tržišču precej povečati proizvodnjo. Zato bo vse linije naprav, ki po predvidenih programih ne bodo več zadoščale, preselila na lokacijo Kemina in jih dopolnila s kompletnimi novimi linijami. Na tem dvorišču pa bodo nameščene tudi vse proizvodne posameznosti novih izdelkov, ki jih namerava na podlagi prodajnih možnosti na domačem in tujem tržišču precej povečati proizvodnjo.

● PRILOŽNOST ZA MLADE

Računalniški krožki na inštitutu »Jožef Stefan«

Na inštitutu »Jožef Stefan« že drugo leto prirejajo računalniške krožke za otroke od drugega do osmega razreda osnovne šole in za odrasle, ki bi si želeli pridobiti prve izkušnje pri delu z računalnikom ter spoznati možnosti uporabe računalnikov v neručalniških poklicih.

Cilj, ki so si ga na inštitutu »Jožef Stefan« zastavili pri organizaciji krožkov, je spodbuditi udeležence, da ustvarjalno uporabijo računalnik pri delu in izobraževanju. Metoda vzgoje je skozi igro in delo otrokom nepriljubeno omogočiti, pridobiti si toliko izkušenj, da znajo izbrati in uporabljati programe, ki bi jim pomagali pri strokovnem delu.

Vzgoja poteka v skupinah po 20 otrok, ki so razvrščeni po starosti, predznanju in terminih šolskih obveznosti. V vsaki učilnici je 10 hišnih računalnikov z zaslonom in kasetnikom. Po dva udeleženca uporabljata en računalnik, pri čemer drug drugega spodbujata in si pomagata. Vodji krožka pomagata srednješolske računalniške smeri. Vsak krožek traja 18 tednov, in sicer enkrat tedensko po tri šolske ure.

Poleg že utečenih izobraževalnih programov za seznanjanje z delom na računalnikih so za drugo polletje tega šolskega leta na inštitutu »Jožef Stefan« pripravili tudi vrsto novih zanimivih izobraževalnih programov.

Med drugim se bodo tisti, ki bodo to želeli, lahko seznanili z različnimi jeziki (med drugimi tudi s strojnimi jeziki in z jeziki za umetno inteligenco), s programskimi orodji in z računalniško grafiko. V eni od skupin pa se bodo lahko otroci s pomočjo računalnika pod vodstvom mojstrskega kandidata naučili igrati šah.

Za vpise, ki potekajo januarja in februarja, so na inštitutu »Jožef Stefan« zaradi velikega zanimanja pripravili v krožkih tisoč mest, vodijo pa jih sodelavci odseka za uporabno matematiko z dolgoletnimi izkušnjami na področju računalništva.

ODSEK ZA UPORABNO MATEMATIKO

rava postopoma uvajati že v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Po razvojnih načrtih bo predvidoma na lokaciji Kemina konditorska proizvodnja dodatkov za pekarsko in slaščičarsko industrijo, ki naj bi se do leta 2000 povečala na maksimalno 12.000 ton letno, ter proizvodnja klejiv (v količini do 5000 ton na leto).

Za te namene bodo rekonstruirali objekt, ki je služil za proizvodnjo kleja in ekstrakcije želatine ter zgradili še enega vzdolž Središke ulice, proizvodnja klejiv pa bo preseljena v objekt ob Kavčičevi ulici.

Na zemljišču Kemina ob Šmartinski cesti predvideva HP Kolinska gradnjo nove poslovno-upravne stavbe, saj so njene tovrstne službe sedaj na petih mestih po Ljubljani, kar povečuje stroške poslovanja in je hkrati neprimerno za uspešno organizacijo dela.

Tozd Tovarna hranil bo po zaidalnem načrtu za zemljišče Kemina najprej usposobila objekt, imenovan Anglija-Nemčija, za proizvodnjo pekarskih in slaščičarskih dodatkov ter za proizvodnjo komprimiranih bonbonov, saj sedanje proizvodne zmogljivosti ne bodo več zadoščale prodajnim možnostim, nadaljnje širitve proizvodnih zmogljivosti v sedanjih objektih pa ne omogočajo niti razmestitve dodatne opreme, kaj šele uvedbo kompletnih linij s sodobno opremo.

Proizvodnja bonbonov, ki bo količinsko povezana, pa bo preseljena z dveh lokacij, to je iz Rožne doline in s Šmartinske 30. Uresničevanje pripravljenih investicijskih razvojnih načrtov bo seveda v veliki meri odvisno predvsem od razpoložljivih finančnih sredstev, saj so v sedanji gospodarski situaciji želje in potrebe vedno večje od možnosti.

D. K.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

● Nov izdelek Tovarne hranil — kremin

V Kolinski so konec lanskega leta delavcem predstavili nov izdelek Tovarne hranil — kremin.

V razvojnem sektorju HP Kolinske so za potrebe velikih slaščičarn in hotelskih kuhinj izdelali instant prašek za izdelavo vanilijeve kreme po hladnem postopku — kremin, ki je po svojih tehnoloških in organoleptičnih karakteristikah popolnoma enakovreden izdelkom, ki smo jih dosedaj občasno uvažali. Izdelan pa je pretežno iz domačih surovin, saj je v njem le nekaj več kot odstotek uvoženih.

Izdelava kreme je zelo preprosta in je pripravljena v 2–3 minutah, kar je v primerjavi s klasičnim postopkom, to je kuhanjem kreme iz jaja, mleka, sladkorja in škroba oziroma moke zelo preprost postopek, ki nikoli ne zataji.

Prvotno je bil kremin namenjen za prodajo v prodajni mreži reprodukcijskega materiala, sedaj pa razširjajo prodajo tudi v prodajno mrežo Gastra za večje hotele in obrate družbene prehrane, ki sami pripravljajo sladice.

Veliko zanimanje žena, ki v seda-

njih stabilizacijskih časih že težko ponudijo svojim družinam dobro sladico, pa HP Kolinsko tudi vse bolj ogreva za prodajo tega izdelka za široko potrošnjo in pričakuje, da bi si kremin dobro prodajal tudi v malo-prodajni mreži, saj je krema s kremom cenejša od kreme, izdelane po klasičnem postopku, pripravljanje kreme pa je zelo preprosto. Poleg tega pa z nekaj kuharske spretnosti in domisljije iz nje lahko pripravimo vrsto dobrih slaščic.

D. K.

● Uspeli tečaji varstva pri delu

V lanskem novembru so v Kolinski organizirali predpisano izobraževanje in nato preverjanje znanja iz varstva pri delu za delavce, ki delajo na delovnih mestih s posebno zahtevnostjo, saj je od njih marsikaj tudi odvisna stopnja varnosti do druge osebe in zato morajo pogosteje opravljati preizkuse znanja.

Organizirana sta bila tečaja za elektrifikarje, pri katerih so bili rezultati testnih vprašanj uspešni, in za voznike vilicarjev, ki so po teoretičnem delu opravljali še praktični izpit: kljub slabo vzdrževanim vilicarjem so pokazali precejšnjo mero znanja.

D. K.